

**Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie¹⁾
za rok 2025**

Dział I²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w ~~kierowanym/kierowanych przeze mnie dziale/działach administracji rządowej³⁾/~~
w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych*

Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie

(nazwa/nazwy działu/działów administracji rządowej/nazwa jednostki sektora finansów publicznych*)

~~Część A⁴⁾~~

~~w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.~~

X Część B⁵⁾

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

~~Część C⁶⁾~~

~~nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.~~

~~Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.~~

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

- X** monitoringu realizacji celów i zadań,
- X** samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾,
- X** procesu zarządzania ryzykiem,
audytu wewnętrznego,
kontroli wewnętrznych,
- X** kontroli zewnętrznych,
- X** innych źródeł informacji: **sprawozdań z realizacji planu pracy oraz planu działalności Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie (RDOŚ) ustalonych na rok 2025**

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Kraków, 30.01.2026 r.

**Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Krakowie**

Piotr Chmielarczyk
/podpis elektroniczny/

* Niepotrzebne skreślić.

X Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

Pomimo podjętych w 2025 r. działań w celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania kontroli zarządczej w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie (RDOŚ), nie wszystkie jej elementy funkcjonowały bez zastrzeżeń. Nieprawidłowości zostały wykazane podczas kontroli zewnętrznych, bieżącego monitorowania działalności RDOŚ, w sprawozdaniach oraz podczas samooceny funkcjonowania kontroli zarządczej.

W 2025 roku w RDOŚ odbyła się jedna kontrola zewnętrzna. Przeprowadziło ją Archiwum Narodowe. Wystąpienie pokontrolne będzie przedłożone w 2026 roku.

W 2025 roku wpłynęło wystąpienie pokontrolne po kontroli P/24/043 „Tworzenie i zarządzanie obszarami Natura 2000 w Polsce”, przeprowadzonej w 2024 roku przez Najwyższą Izbę Kontroli.

W wystąpieniu pokontrolnym NIK przedstawiła następujące zalecenia pokontrolne:

- 1) opracowanie i ustanowienie planów zadań ochronnych dla trzech obszarów Natura 2000: Ostoja Gorczańska, Ostoja Popradzka oraz Ostoje Nietoperzy Powiatu Gorlickiego;
- 2) wprowadzenie mechanizmów zapewniających ustanawianie celów i środków ochronnych na obszarach siedliskowych najpóźniej w terminie do 6 lat od zatwierdzenia przez Komisję Europejską terenu mającego znaczenie dla Wspólnoty, a także ustanawianie celów i środków ochronnych na obszarach ptasich najpóźniej w dacie ich klasyfikacji;
- 3) ustanowienie nazw mierników w planie działalności RDOŚ adekwatnie do zakresu zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 4) podejmowanie działań mających na celu skuteczne pozyskiwanie informacji z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w sprawie przekształceń trwałych użytków zielonych;
- 5) opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ pełnych oświadczeń o stanie kontroli zarządczej.

W 2025 roku nie zaktualizowano Regulaminu organizacyjnego RDOŚ po zmianie statutu RDOŚ. Zmiany struktury organizacyjnej RDOŚ oraz przepisów prawa wymagają określenia nowego podziału zadań poszczególnych komórek organizacyjnych.

Ustalone na 2025 rok w Planie działalności RDOŚ cele zostały w większości osiągnięte, a mierniki ustalone do celów – wykonane. Niewykonanie części mierników było następstwem takich czynników, jak:

- 1) skomplikowany charakter spraw, powodujący wydłużenie postępowań;
- 2) niejednoznaczne przepisy prawa i ich odmienna interpretacja przyjęta przez sądy administracyjne wydające wyroki w odniesieniu do rozstrzygnięć wydanych w RDOŚ;
- 3) niewystarczająca liczba pracowników w stosunku do stale wrastającej liczby spraw;
- 4) coraz większa liczba interwencji, petycji, wniosków i skarg składanych elektronicznie, wymagająca podjęcia działań lub udzielenia odpowiedzi, w tym w kwestiach nie należących do kompetencji RDOŚ,
- 5) odpływ doświadczonych pracowników;
- 6) nieskuteczne nabory do pracy – niemożność konkutowania z pracodawcami prywatnymi (mała liczba lub brak specjalistów z doświadczeniem chcących podjąć pracę w urzędzie administracji publicznej ze względu na nieatrakcyjne wynagrodzenia w sferze budżetowej).

Z przeprowadzonej oceny funkcjonowania kontroli zarządczej w RDOŚ w 2025 roku w formie samooceny dokonanej przez pracowników RDOŚ wynikają następujące zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej:

- 1) brak sprawnego przepływu informacji w jednostce w pionie i poziomie;

- 2) niewystarczający nadzór przełożonych nad realizacją zadań m.in. z powodu zbyt dużej liczby podległych pracowników o różnych kompetencjach i spraw w niektórych komórkach organizacyjnych RDOŚ lub nieefektywnego podziału zadań;
- 3) nierównomierny podział zadań między pracownikami;
- 4) niewystarczająca liczba pracowników do realizacji zwiększającej się liczby zadań;
- 5) rotacja zadań na stanowiskach pracy.

Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki sektora finansów publicznych albo działu administracji rządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

W 2026 roku, w celu poprawy organizacji i zarządzania w RDOŚ, warunków pracy oraz usprawnienia procesu wydawania decyzji administracyjnych, planowane są:

- 1) organizacja spotkań w celu wypracowania rozwiązań problemów pojawiających się podczas prowadzonych postępowań administracyjnych, a tym samym poprawy prawidłowości i skuteczności realizacji zadań;
- 2) wzmożenie prac nad sporządzeniem planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 nie posiadających dokumentów planistycznych;
- 3) kierowanie pracowników na szkolenia organizowane przez podmioty zewnętrzne konieczne do prawidłowej realizacji zadań statutowych;
- 4) organizacja narad kierownictwa RDOŚ w celu omówienia bieżących spraw i problemów w realizacji zadań;
- 5) wzmożenie nadzoru nad organizowaniem spotkań w komórkach organizacyjnych w celu bieżącej wymiany informacji;
- 6) zwiększenie nadzoru nad prowadzeniem postępowań administracyjnych w celu zwiększenia terminowości załatwiania spraw;
- 7) wdrożenie procedury wewnętrznej dotyczącej organizacji naboru do służby cywilnej w RDOŚ oraz aktualizacja procedury służby przygotowawczej w RDOŚ;
- 8) aktualizacja regulaminu organizacyjnego RDOŚ, po wejściu w życie zmian statutu RDOŚ; uszczegółowienie w zmienionej strukturze organizacyjnej RDOŚ zadań realizowanych przez poszczególne komórki organizacyjne;
- 9) bieżące uzupełnianie braków kadrowych, niezwłoczne ogłaszanie naboru do pracy w RDOŚ, określanie wobec kandydatów wymagań dających pewność otrzymania aplikacji od osób posiadających odpowiednie kwalifikacje i kompetencje;
- 10) przegląd podziału zadań pomiędzy pracownikami, monitorowanie równomierności przydzielania spraw pracownikom, stosownie do zajmowanego stanowiska, posiadanej wiedzy i doświadczenia.

Do ustalonych na 2026 rok celów i zadań jednostki wyznaczone zostaną nowe mierniki, realne i adekwatne do możliwości realizacji założonych celów i zadań. Plan działalności RDOŚ na 2026 rok uwzględni cele i mierniki wskazane w budżecie zadaniowym oraz inne mierniki umożliwiające monitorowanie załatwiania spraw i minimalizowanie zagrożeń dla prawidłowej i terminowej realizacji zadań RDOŚ.

Po dokonaniu identyfikacji ryzyk dla realizacji celów RDOŚ ustalonych na 2026 r. będą podjęte działania mające na celu zapobieżenie wystąpienia ryzyka niewykonania lub nieterminowego wykonania zadań, lub też zminimalizowanie skutków zdarzeń zagrażających terminowej i prawidłowej realizacji zadań RDOŚ.

W 2026 roku RDOŚ będzie kontynuować projekty z zakresu ochrony przyrody, w szczególności mające na celu realizację działań ochronnych w obszarach Natura 2000, finansowane ze środków zewnętrznych – z programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FENIKS), Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

W 2026 roku RDOŚ złoży wnioski do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie o dofinansowanie zadań z zakresu ochrony przyrody, które powinny być kontynuowane z uwagi na ustawowy obowiązek zachowania zagrożonych gatunków roślin i zwierząt lub w celu wypełnienia zaleceń pokontrolnych po kontrolach Najwyższej Izby Kontroli.

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Dział III¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

W 2025 roku, w celu poprawy organizacji i zarządzania w RDOŚ oraz usprawnienia procesu wydawania decyzji administracyjnych, zaplanowano:

- 1) organizację szkoleń wewnętrznych i spotkań w celu zapoznania pracowników RDOŚ z przepisami prawa oraz wypracowania rozwiązań problemów pojawiających się podczas prowadzonych postępowań administracyjnych, a tym samym poprawy prawidłowości i skuteczności realizacji zadań;
- 2) organizację szkoleń wewnętrznych dotyczących dostępności usług RDOŚ dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz z zakresu upraszczania języka stosowanego w pismach urzędowych;
- 3) organizację narad kierownictwa RDOŚ w celu omówienia bieżących spraw i problemów w realizacji zadań;
- 4) organizację spotkań w komórkach organizacyjnych w celu bieżącej wymiany informacji;
- 5) monitorowanie prowadzenia postępowań administracyjnych w celu zapewnienia terminowości załatwiania spraw;
- 6) wzmożenie nadzoru przełożonych nad uzupełnianiem bazy danych o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 7) wzmożenie nadzoru przełożonych nad przekazywaniem przez pracowników dokumentów zawierających informacje o środowisku, wymagających publikacji w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie;
- 8) organizację spotkań i szkoleń wewnętrznych na temat zabezpieczania dokumentów i zasobów informatycznych przed dostępem osób nieuprawnionych;
- 9) aktualizację i dostosowanie procedur wewnętrznych dotyczących organizacji naborów do służby cywilnej oraz organizacji służby przygotowawczej w RDOŚ do zaleceń Szefa Służby Cywilnej;
- 10) bieżące uzupełnianie braków kadrowych, niezwłoczne ogłaszanie naboru do pracy w RDOŚ, określanie wobec kandydatów wymagań dających pewność otrzymania aplikacji od osób posiadających odpowiednie kwalifikacje i kompetencje;

- 11) monitorowanie równomierności przydzielania spraw pracownikom, stosownie do zajmowanego stanowiska, posiadanej wiedzy i doświadczenia.

Po dokonaniu identyfikacji ryzyka dla realizacji celów RDOŚ ustalonych na 2025 r. zaplanowano podjęcie działań mających na celu zapobieżenie wystąpienia ryzyka niewykonania lub nieterminowego wykonania zadań, lub też zminimalizowanie skutków zdarzeń zagrażających terminowej i prawidłowej realizacji zadań RDOŚ. Zaplanowano włączenie do procesu wszystkich pracowników jednostki, aby zidentyfikować jak najwięcej zagrożeń dla realizacji zadań i określić wszystkie możliwe sposoby na zmiętygowanie ryzyka. Zaplanowano także przeanalizowanie ryzyka korupcyjnego dla wszystkich zadań RDOŚ.

Do ustalonych na 2025 rok celów i zadań jednostki zaplanowano wyznaczenie nowych mierników, dostosowanych do możliwości realizacji założonych celów i zadań. Zaplanowano także uwzględnienie w Planie działalności RDOŚ na 2025 rok celów i mierników wskazanych w budżecie zadaniowym oraz innych mierników umożliwiających monitorowanie załatwiania spraw i minimalizowanie zagrożeń dla prawidłowej i terminowej realizacji zadań RDOŚ.

Na 2025 rok zaplanowano realizację projektów z zakresu ochrony przyrody, z zakresu ochrony przyrody, dotyczących obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody oraz ochrony gatunkowej zwierząt i roślin, finansowanych ze środków zewnętrznych – Unii Europejskiej, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

W 2025 roku RDOŚ zaplanowano rozpoczęcie 3 projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej w perspektywie finansowej 2021-2027, tj. z Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FENIKS):

- 1) „Kontynuacja działań mających na celu ochronę bioróżnorodności unikatowych siedlisk i gatunków w Małopolsce” – to projekt samodzielny RDOŚ;
- 2) „Aktualizacja planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wraz z prowadzeniem monitoringów” – RDOŚ będzie realizować projekt wspólnie z Generalną Dyrekcją Ochrony Środowiska (GDOŚ);
- 3) „Wdrażanie działań z zakresu ochrony czynnej na obszarach Natura 2000” – RDOŚ będzie współbeneficjentem projektu.

W 2025 roku RDOŚ zaplanowała także złożenie wniosków do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie o dofinansowanie zadań z zakresu ochrony przyrody, które powinny być kontynuowane z uwagi na ustawowy obowiązek zachowania zagrożonych gatunków roślin i zwierząt lub w celu wypełnienia zaleceń pokontrolnych po kontrolach Najwyższej Izby Kontroli

2. Działania podjęte w 2025 roku

W celu wykonania zaleceń pokontrolnych NIK ustalono nowe zadania i mierniki w Planie działalności RDOŚ na 2025 rok, adekwatne do zakresu zadań RDOŚ. Dotyczyły one przede wszystkim ustanawiania planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 oraz realizacji przedsięwzięć i projektów nakierowanych na działania ochrony czynnej w odniesieniu do siedlisk i gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 oraz do gatunków objętych ochroną prawną.

Po zatwierdzeniu planu działalności przeprowadzono identyfikację ryzyka dla realizacji celów RDOŚ ustalonych na 2025 r. i zaplanowano podjęcie działań mających na celu zapobieżenie wystąpienia ryzyka niewykonania lub nieterminowego wykonania zadań, lub też zminimalizowanie skutków zdarzeń zagrażających terminowej i prawidłowej realizacji zadań RDOŚ.

W ubiegłym roku organizowano cykliczne spotkania kierownictwa RDOŚ oraz pracowników w komórkach organizacyjnych w celu omówienia bieżących spraw i problemów w realizacji zadań oraz monitorowania postępowań administracyjnych i terminowości załatwiania spraw. Dane z wykonania planu działalności ustalonego na 2025 rok pokazują wzrost terminowości załatwiania spraw oraz poprawę terminowości przekazywania przez pracowników dokumentów zawierających informacje o środowisku, wymagających publikacji w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie.

Przygotowano projekt nowego Regulaminu organizacyjnego RDOŚ oraz projekt zarządzenia w sprawie naboru do służby cywilnej w RDOŚ według zaleceń Szefa Służby Cywilnej. Zostaną one wdrożone w 2026 roku.

W 2025 roku zorganizowano spotkania i szkolenia wewnętrzne mające na celu podniesienie poziomu wiedzy pracowników RDOŚ w sprawach realizowanych przez jednostkę, przekazanie informacji na temat sposobów rozstrzygania spraw w jednostce, interpretacji przepisów prawa, w tym w rozstrzygnięciach Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska czy orzeczeniach sądów administracyjnych. Odbyły się m.in. następujące szkolenia dla pracowników RDOŚ:

- 1) „Ocena oddziaływania na środowisko, procedura wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i projektowane zmiany w przepisach ochrony środowiska 2025 – obowiązujące regulacje, obowiązki RDOŚ”;
- 2) „Kodeks postępowania administracyjnego – tryby nadzwyczajne”; na szkoleniu przedstawiono zasady postępowania administracyjnego, w tym w zakresie określania terminów, analizy i załatwiania wniosku o wznowienie postępowania, o stwierdzenie nieważności decyzji oraz o uchylenie lub zmianę decyzji;
- 3) „Ichtiofauna w Polsce – czytanie bazy danych”; na szkoleniu omówiono m. in. podstawy prawne, zasady funkcjonowania i użytkowania baz danych publicznie dostępnych w procedurze opinii dotyczącej potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Oprócz udziału w szkoleniach merytorycznych – wewnętrznych lub organizowanych przez podmioty zewnętrzne (było ich ponad 50), większość pracowników RDOŚ odbyła szkolenia z obsługi systemu elektronicznego zarządzania dokumentacją, z zakresu ochrony danych osobowych oraz cyberbezpieczeństwa w formie webinarium, a także w formie e-learning na platformie szkoleniowej służby cywilnej z tematów:

- 1) Działanie w sytuacji kryzysowej - blackout 2,
- 2) Bezpieczny urząd – jak RODO, AI i informacja publiczna wpływają na funkcjonowanie instytucji publicznych - wybrane zagadnienia,
- 3) Dezinformacja i manipulacja – jak rozpoznać i przeciwdziałać,
- 4) Od konfliktu do mobbingu – rozpoznanie, zapobieganie, reagowanie,
- 5) Skuteczne zarządzanie zespołem w administracji publicznej,
- 6) Różnorodność w zespole – jak korzystać z potencjału ludzi,
- 7) Emocje w pracy – wyzwanie i szansa dla służby cywilnej,
- 8) Komunikacja a współpraca.

W 2025 roku rozpoczęto realizację projektów w zakresie ochrony przyrody, dofinansowanych z programu FEnIKS, które będą realizowane do 2029 roku:

- 1) „Kontynuacja działań mających na celu ochronę bioróżnorodności unikatowych siedlisk i gatunków w Małopolsce”; w 2025 r. w ramach projektu:
 - a) wykonano działania ochronne na siedliskach muraw kserotermicznych i zarośli jałowca pospolitego w murawach nawapiennych w 12 obszarach Natura 2000,

- b) wykonano działania ochronne na siedlisku muraw galmanowych na 2 obszarach Natura 2000,
 - c) wykonano monitoring siedlisk i gatunków będących przedmiotami ochrony w 14 obszarach Natura 2000, dzięki któremu uzyskano aktualną wiedzę na temat stanu zachowania siedlisk i gatunków w obszarach oraz wskazówki dotyczące sposobów prowadzenia działań w celu poprawy ich stanu,
 - d) zakończono przygotowania do zrealizowania prac w obiektach będących stanowiskami kolonii letnich chronionych nietoperzy na 16 obszarach Natura 2000,
 - e) określono i przygotowano założenia działań ochronnych gatunku chrząszcza – sichrawy karpackiej w 1 obszarze Natura 2000;
- 2) „Aktualizacja planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wraz z prowadzeniem monitoringów” – projekt jest realizowany w celu poprawy zarządzania siecią obszarów Natura 2000 oraz zaplanowania ochrony siedlisk i gatunków, dla których wyznaczono te obszary, poprzez stworzenie lub aktualizację planu zadań ochronnych oraz realizację wybranych monitoringów stanu siedlisk i gatunków przyrodniczych; w roku 2025 zlecono wykonanie ekspertyz przyrodniczych na potrzeby opracowania lub aktualizacji planów zadań ochronnych dla 2 obszarów Natura 2000 oraz opracowano mapy referencyjne dla 20 obszarów Natura 2000 w Małopolsce;
 - 3) „Wdrażanie działań z zakresu ochrony czynnej na obszarach Natura 2000” – w 2025 roku wykonano działanie ochronne na obszarze Natura 2000 – usunięto część płatów kotewki orzech wodny porastającej lustro starorzecza Krajskie w Spytkowicach w obszarze Natura 2000 Wiślicka PLH120084.

Ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ubiegłym roku RDOŚ realizowała następujące projekty:

- 1) „Zarządzanie populacjami gatunków chronionych powodujących szkody – stosowanie materiałów zabezpieczających przed szkodami: zakup siatki i pastuchów elektrycznych”; projekt jest realizowany od wielu lat, aby zapobiegać wyrządzaniu przez zwierzęta chronione (wilka, niedźwiedzia i bobra europejskiego) szkód w mieniu; w 2025 r. RDOŚ kolejny raz przekazała osobom poszkodowanym pastuchy elektryczne oraz siatkę ogrodzeniową wraz ze słupkami, które posłużą zabezpieczeniu mienia, m.in. pól, sadów, szkółek, lasów, grobli stawów hodowlanych, infrastruktury technicznej, drzew i zwierząt gospodarskich (owiec, kóz) oraz pasiek pszczelich przed kolejnymi szkodami;
- 2) „Sporządzenie projektów planów ochrony dla rezerwatów przyrody w województwie małopolskim” – wykonano dokumentację na potrzeby sporządzenia planów ochrony dla 4 rezerwatów przyrody;
- 3) „Czynna ochrona siedlisk i gatunków w rezerwach przyrody i obszarach Natura 2000 w województwie małopolskim” – wykonano działania w 7 rezerwach przyrody, ukierunkowane na poprawę stanu cennych siedlisk przyrodniczych muraw kserotermicznych, zarośli jałowca pospolitego w murawach nawapiennych, ciepłolubnych muraw napiaskowych, wapiennych ścian skalnych ze zbiorowiskami *Potentilla caulescentis*, podgórskich i wyżynnych rumowisk wapiennych, a także ciepłolubnej buczyny storczykowej oraz gatunków: dziewięcił popłocholistny i obuwik pospolity; zahamowano także rozprzestrzenianie się gatunków inwazyjnych: robinii akacjowej, czeremchy amerykańskiej i nawłoci kanadyjskiej;
- 4) „Sporządzenie metodyk inwentaryzacji i monitoringu dla wybranych gatunków płazów w celu oceny stanu populacji i siedliska w skali jednego obszaru Natura 2000” – przeprowadzono część kameralną i laboratoryjną prac mających na celu sformułowanie metodyk inwentaryzacji i monitoringu dla 4 gatunków płazów;

- 5) „Wykonanie działań zaradczych w stosunku do inwazyjnego raka luizjańskiego (*Procambarus clarkii*), polegających na zwalczaniu gatunku w Stawie Dąbskim w Krakowie” – ograniczono populację inwazyjnego gatunku obcego poprzez odłów osobników raka ze zbiornika wodnego Staw Dąbski w Krakowie i jego najbliższej okolicy; w 2025 r. łącznie odłowiono 1951 osobników, co przyczyniło się do ochrony populacji płazów, dla której utworzono użytek ekologiczny „Staw Dąbski”.

W 2025 roku realizowano także projekty współfinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie:

- 1) „Czynna ochrona jedynej w Polsce populacji pierwiosnki omączonej”; RDOŚ od 2011 roku realizuje to zadanie w celu zapewnienia poprawy warunków siedliska pierwiosnki omączonej *Primula farinosa* L., zaliczanej do gatunków krytycznie zagrożonych i wymierających oraz zachowania siedliska tego gatunku na jedynym stanowisku w Karpatach polskich w obszarze Natura 2000 Ostoja Popradzka PLH120019. W 2025 roku wykonano:
 - a) monitoring populacji pierwiosnki omączonej na stanowisku naturalnym w Jaworkach oraz na stanowisku zastępczym w Szlachtowej; określono liczebność populacji w oparciu o liczbę kwitnących osobników;
 - b) kontrolowany wypas owiec na stanowisku naturalnym rośliny w celu przeciwdziałania jego zarastaniu, wraz z wielokrotnym przepędzeniem stada owiec przez stanowisko dla wzruszenia gleby i ułatwienia kiełkowania nasion;
 - c) jednorazowe koszenie metodą tradycyjną obu stanowisk rośliny,
 - d) ekspertyzę na stanowisku zastępczym w Szlachtowej, polegającą na ocenie kondycji roślin na stanowisku i ocenie skuteczności podejmowanych zabiegów ochronnych, a także sformułowaniu wskazań do dalszego postępowania. działania wykonane zostały również na stanowisku naturalnym pierwiosnki omączonej w Jaworkach w celu porównania informacji;

dzięki działaniom podjętym w 2025 roku RDOŚ uzyskała informację na temat aktualnej liczebności populacji pierwiosnki omączonej oraz stworzyła dogodne warunki dla naturalnego odnowienia tej rośliny w roku następnym na obydwu stanowiskach;
- 2) „Oznakowanie obszarów Natura 2000 i rezerwatów przyrody w Małopolsce”; w 2025 r. wykonano i zamontowano 20 szt. tablic urzędowych i 20 szt. drewnianych stelaży z daszkiem do zawieszenia tablic w rezerwach przyrody utworzonych w 2024 i 2025 roku oraz w 1 obszarze Natura 2000;
- 3) „Aktualizacja bazy danych przestrzennych o korytarzach ekologicznych w Małopolsce etap I” – rozpoczęto realizację projektu w celu weryfikacji kluczowych tras migracji zwierząt, roślin i grzybów w regionie Małopolski oraz systemu powiązań ekologicznych pomiędzy biocentrami przyrodniczymi; wyłoniono wykonawcę zadań, zakupiono i zamontowano fotopułapki;
- 4) „Wykonanie inwentaryzacji w trzech małopolskich obszarach Natura 2000” – wykonano inwentaryzacje przyrodnicze:
 - a) siedlisk leśnych w obszarze Natura 2000 Czerna, ocenę ich stanu oraz występujących na nich zagrożeń, z zaproponowaniem działań ochrony czynnej,
 - b) potencjalnych siedlisk w obszarze Natura 2000 Krzeszowice dla gatunku chrząszcza pachnica dębowa, a następnie odłowiono osobniki w celu weryfikacji występowania gatunku w obszarze,
 - c) potencjalnych siedlisk w obszarze Natura 2000 Dolina Sanki dla gatunków ślimaków z rodzaju *Vertigo*, a następnie pobrano próby w celu weryfikacji występowania gatunków w obszarze.

Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie. W oświadczeniu za rok 2010 nie wypełnia się tego punktu.

3. Pozostałe działania:

W 2025 roku RDOŚ wygospodarowała w budżecie środki finansowe na wykonanie zadań z zakresu ochrony przyrody. Zrealizowano projekt pn. „Wykonanie działań zaradczych wobec gęsiówki egipskiej (*Alopochen aegyptiaca*) na terenie województwa małopolskiego”. W ramach projektu podjęto eliminację gęsiówki egipskiej – gatunku inwazyjnego – na 3 obszarach Natura 2000.

W ubiegłym roku RDOŚ podjęła także działania w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań od strony technicznej i administracyjnej oraz bezpiecznych i higienicznych warunków pracy:

- 1) zakupiono nowy sprzęt komputerowy w celu zapewnienia bezawaryjnego korzystania z elektronicznego systemu zarządzania dokumentacją funkcjonującego w RDOŚ oraz elektronicznych doręczeń;
- 2) zakupiono samochód terenowy, który posłuży pracownikom RDOŚ do wyjazdów terenowych w celu wykonywania zadań RDOŚ wymagających wizji w terenie, w tym do dokonywania oględzin szkód wyrządzonych przez zwierzęta chronione, za które odpowiada Skarb Państwa;
- 3) wymieniono wykładziny i żaluzje w pomieszczeniach biurowych oraz zamontowano urządzenia klimatyzacyjne.

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

Objaśnienia:

- ¹⁾ Należy podać nazwę ministra, ustaloną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2012 r. poz. 392), a w przypadku gdy oświadczenie sporządzane jest przez kierownika jednostki, nazwę pełnionej przez niego funkcji.
- ²⁾ W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- ³⁾ Minister kierujący więcej niż jednym działem administracji rządowej składa jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w zakresie wszystkich kierowanych przez niego działów, obejmujące również urząd obsługujący ministra. Oświadczenie nie obejmuje jednostek, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, 938 i 1646).
- ⁴⁾ Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- ⁵⁾ Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6.
- ⁶⁾ Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- ⁷⁾ Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.
- ⁸⁾ Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- ⁹⁾ Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- ¹⁰⁾ Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.